

UJEDINJENE NACIJE

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) osnovao je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 22. decembra 2010. da nastavi nadležnosti, prava, obaveze i ključne funkcije Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKSJR) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) nakon okončanja njihovih mandata.

OBRAĆANJE

SEKRETAR

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument)

Hag, 11. juli 2018.

Govor na komemoraciji genocida u Srebrenici

Olufemi Elias,
sekretar Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove

11. juli 2018. godine, Srebrenica

Preživjeli i porodice žrtava, vaše ekscelencije, dame i gospodo,

Nemoguće je izbjeći vrtlog misli i emocija koje su me savladale kada sam danas ovdje došao. Duboka, neizreciva tuga nad životima koji su tako surovo prekinuti na ovom mjestu prije 23 godine i snažan osjećaj saosjećanja sa preživjelim i porodicama žrtava, pomiješani s pitanjima “zašto?” i “kako?” je takvo zlo moglo biti počinjeno nad drugim ljudskim bićima, i šta uopšte može biti učinjeno poslije genocida da se sa tim suočimo.

Duboko sam počašćen što sam danas ovdje kako bih odao poštu žrtvama, i to kao predstavnik institucije koja je posvećena nalaženju odgovora na ta pitanja i utvrđivanju individualne krivične odgovornosti za zločine koji su ovdje počinjeni.

Naravno, uloga krivičnog pravosuđa je ograničena; mrtvi ne mogu biti vraćeni u život, patnje preživjelih i porodica žrtava ne mogu biti izbrisane, razbijene porodice ne mogu biti obnovljene. Ne možemo promijeniti prošlost, ali da bismo izgradili budućnost, neophodno je da činjenice o genocidu budu utvrđene van razumne sumnje; da pojedinci koji su pokrenuli, planirali, naredili i izvršili genocid budu proglašeni odgovornim i kažnjeni za svoje zločine; da sjećanje na žrtve i na zločine počinjene nad njima bude očuvano i čvrsto zapisano u istoriji i u kolektivnom pamćenju čovječanstva; i da ne bude nikakvog prostora za negiranje genocida koji je počinjen prije 23 godine, kako je utvrđeno u presudama Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i Međunarodnog suda pravde.

To je upravo ono za šta se zalaže Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove. On se zalaže za odgovornost – protiv nekažnjivosti izvršilaca. On se zalaže za činjenice zasnovane na dokazima – protiv neosnovanih, lažnih narativa. On se zalaže za pamćenje – protiv negiranja zločina i nepoštovanja žrtava. On se zalaže za razumijevanje i prevazilaženje prošlosti – u prilog sprečavanju toga da se takvi zločini ikada ponove.

Služba za odnose s javnošću

Arusha, Tel.: +255 (0)27 256 5376

Haag, Tel.: +31 (0)70 512 5691

Email: mict-press@un.org

Pratite nas na [Facebooku](#), [Twitteru](#), [YouTubeu](#), [LinkedInu](#)

www.unmict.org

Mehanizam se zalaže za te vrijednosti i promovirše ih na više načina – kroz svoj pravosudni rad; kroz promovisanje i daljnje prenošenje naslijeđa MKSJ-a i kao čuvar arhiva Međunarodnog suda; kroz podršku žrtvama i svjedocima; kao i putem pomoći državnim sudovima u regionu bivše Jugoslavije u presuđivanju predmeta ratnih zločina.

Sva tri predmeta ratnih zločina u kojima se postupci trenutno vode pred Mehanizmom obuhvataju navode o odgovornosti optuženih za zločine počinjene kao dio genocida u Srebrenici. Mehanizam je naslijedio te predmete od MKSJ-a i od najvećeg je značaja da oni budu efikasno okončani u skladu s najvišim standardima međunarodnog krivičnog pravosuđa. Na taj način, Mehanizam će obezbijediti da ne može biti nikakve razumne sumnje u pogledu zaključaka koji su utvrđeni pravosnažnim presudama u tim predmetima.

Predmeti u kojima je sudio MKSJ na temeljan su način doprinijeli utvrđivanju onoga što se desilo u Srebrenici u julu 1995., kako je genocid počinjen i ko je za njega odgovoran. Mehanizam, kao nasljednik Međunarodnog suda, posvećen je tome da obezbijedi da naslijeđe MKSJ-a ne bude zaboravljeno ili zanemareno poslije njegovog zatvaranja, nego da i dalje ima značaj i da pruža smislenu platformu za procese suočavanja sa prošlošću u Srebrenici, u Bosni i Hercegovini i u regionu bivše Jugoslavije.

Jedna od ključnih funkcija Mehanizma jeste da sačuva i vodi arhivu MKSJ-a, kao i da obezbijedi i olakša pristup javnosti toj arhivi. Ova arhiva obuhvata hiljade dokumenata, predmeta, fotografija i video snimaka koji se odnose na genocid u Srebrenici, koji nam omogućavaju da bolje shvatimo stravična događanja koja su se ovdje desila prije 23 godine, i koji će isto to omogućiti budućim generacijama, uz nadu da iz svega možemo nešto naučiti i da nećemo dozvoliti da takvo zlo ikada više bude ponovljeno.

MKSJ i Mehanizam obradili su predmete protiv 20 pojedinaca optuženih da su najodgovorniji za genocid u Srebrenici. U stotinama predmeta tek treba da bude presuđeno. Odgovornost za procesuiranje drugih izvršilaca, čiji predmeti nikada nisu došli do sudnica Mehanizma i Međunarodnog suda, sada počiva na državnim sudovima u Bosni i Hercegovini i u regionu bivše Jugoslavije. Imperativ je da ti sudovi nastave ovaj rad i procesuiraju što je moguće više predmeta.

Mehanizam stoga pridaje najveći značaj svojoj saradnji sa sudovima u Bosni i Hercegovini i u regionu koji se bave predmetima ratnih zločina, uključujući genocid u Srebrenici. Mehanizam svakodnevno pruža pomoć državnim sudovima i svim stranama koje učestvuju u suđenjima za ratne zločine pred tim sudovima. Na taj način pomažemo da se obezbijedi da ne bude nikakve efektivne nekažnjivosti izvršilaca poslije zatvaranja MKSJ-a i da oni koji su odgovorni za genocid, zločine protiv čovječnosti ili ratne zločine mogu očekivati da će jednog dana biti izvedeni pred sud da odgovaraju za svoje zločine.

Ovo je moja prva posjeta Bosni i Hercegovini u svojstvu sekretara Mehanizma i osjećam da je jedino ispravno da svoj prvi javni govor držim ovdje, pred vama – preživjelima i porodicama žrtava genocida. Čast mi je i dirnut sam da budem ovdje s vama i podijelim tugu za vašim voljenima. Uvjeravam vas da će Mehanizam učiniti sve što je u njegovoj moći kako bi se obezbijedilo da se događaji iz Srebrenice nikada ne zaborave, da se ne mogu negirati, da se izvršioци proglašavaju odgovornim i da sjećanje na žrtve ostane sačuvano.

Hvala vam.
